

Judikatūras krājums

Lieta C-277/16

Polkomtel sp. z o.o.
pret
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej

(*Sąd Najwyższy* lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kopējie reglamentējošie noteikumi attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem – Direktīva 2002/21/EK – 8. un 16. pants – Direktīva 2002/19 EK – 8. un 13. pants – Operators, kas izraudzīts kā tāds, kam ir būtiska ietekme tirgū – Cenu kontrole – Valsts regulatīvo iestāžu noteiktie pienākumi – Pienākums par cenu orientāciju uz izmaksām – Tarifi, kas ir noteikti zemāki par izmaksām, kas radušās attiecīgajam operatoram, sniedzot balss zvana savienojuma pabeigšanas pakalpojumus mobilo sakaru tīklā – Eiropas Savienības Pamattiesību harta – 16. pants – Darījumdarbības brīvība – Samērīgums

Kopsavilkums – Tiesas (otrā palāta) 2017. gada 20. decembra spriedums

1. *Tiesību aktu tuvināšana – Telekomunikāciju nozare – Elektronisko komunikāciju tīkli un pakalpojumi – Reglamentējošie noteikumi – Direktīva 2002/19 – Valsts regulatīvo iestāžu īstenota cenu kontrole – Tiesības uzdot operatoram, kam ir būtiska ietekme tirgū, pienākumu noteikt cenas, balstoties uz izmaksām – Tiesības uzdot, lai tarifi tiktu noteikti zemāki par segtajām izmaksām – Pieļaujamība – Nosacījumi*

(*Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/19 8. panta 4. punkts un 13. pants*)

2. *Tiesību aktu tuvināšana – Telekomunikāciju nozare – Elektronisko komunikāciju tīkli un pakalpojumi – Reglamentējošie noteikumi – Direktīvas 2002/19 un 2002/21 – Valsts regulatīvo iestāžu īstenota cenu kontrole – Tiesības uzlikt operatoram, kam ir būtiska ietekme tirgū, pienākumu noteikt cenas, balstoties uz izmaksām – Pienākums, ar kuru tiek uzdots ik gadu atjaunināt savus tarifus un tos iesniegt regulārai pārbaudei – Pieļaujamība – Nosacījumi*

(*Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 16. pants un 52. panta 1. punkts; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/19 8. panta 4. punkts un 13. panta 3. punkts, un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/21 8. pants*)

3. *Tiesību aktu tuvināšana – Telekomunikāciju nozare – Elektronisko komunikāciju tīkli un pakalpojumi – Reglamentējošie noteikumi – Direktīva 2002/19 – Valsts regulatīvo iestāžu īstenota cenu kontrole – Tiesības uzlikt operatoram, kam ir būtiska ietekme tirgū, pienākumu noteikt cenas, balstoties uz izmaksām – Iespējamība uzdot koriģēt cenu pirms vai pēc tam, kad operators šīs cenas ir piemērojis*

(*Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/19 13. panta 1. un 3. punkts*)

1. Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/19/EK par piekļuvi elektronisko komunikāciju tīkliem un ar tiem saistītām iekārtām un to savstarpēju savienojumu (piekļuves direktīva) 8. panta 4. punkts un 13. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja valsts regulatīvā iestāde uzliek operatoram, kas ir izraudzīts par tādu, kuram piemīt būtiska ietekme konkrētā tirgū, pienākumu noteikt savas cenas, pamatojoties uz izmaksām, tad nolūkā veicināt efektivitāti un sekmēt ilgstošu konkurenci šai valsts regulatīvajai iestādei ir tiesības noteikt, ka cenas par pakalpojumiem, uz kuriem attiecas šāds pienākums, ir zemākas nekā šī operatora segtās izmaksas par šo pakalpojumu sniegšanu, ja vien šīs izmaksas ir augstākas par tām, kādas rodas efektīvam operatoram; tas ir jāpārbauda valsts tiesai.

No tā izriet, ka pēc tam, kad VRI ir pārbaudījusi, kā attiecīgais operators ir ievērojis pienākumu orientēt cenas, pamatojoties uz izmaksām, un ir nolēmusi, ka ir nepieciešams pieprasīt šīs cenas koriģēt, VRI ir tiesības uzdot, lai šis operators noteiktu tarifus, kas ir zemāki par operatora segtajām izmaksām gadījumā, ja šīs izmaksas ir augstākas par tām izmaksām, kas rodas efektīvam operatoram, šajās izmaksās iekļaujot samērīgas peļņas gūšanu no operatora attiecīgā ieguldītā kapitāla.

(skat. 39. un 40. punktu, un rezolutīvās daļas 1. punktu)

2. Direktīvas 2002/19 8. panta 4. punkts un 13. panta 3. punkts, lasot tos kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 16. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts regulatīvajai iestādei ir tiesības uzdot operatoram, kas ir izraudzīts par tādu, kuram piemīt būtiska ietekme konkrētā tirgū, un kam ir pienākums orientēt cenu uz izmaksām, ik gadu noteikt savas cenas, pamatojoties uz jaunākajiem datiem, un pirms šo cenu piemērošanas iesniegt tās valsts regulatīvajai iestādei kopā ar cenu pamatojumu pārbaudes veikšanai, ar nosacījumu – kas ir jāpārbauda valsts tiesai –, ka šādi pienākumi ir balstīti uz konkrētās problēmas raksturu, tie ir samērīgi un pamatoti, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) 8. pantā izklāstītos mērķus.

VRI iespēja pieprasīt operatoram ik gadu atjaunināt savus tarifus un tos iesniegt regulārai pārbaudei ir uzskatāma par iejaukšanos Hartas 16. pantā garantēto tiesību īstenošanā. Tāpēc saskaņā ar Hartas 52. panta 1. punktu šai iespējai ir jābūt noteiktai tiesību aktos un ar to ir jāievēro 16. pantā noteikto tiesību būtība, un, ievērojot samērīguma principu, tai ir jābūt nepieciešamai un patiešām jāatbilst Savienības atzītajiem vispārējo interešu mērķiem vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 22. janvāris, *Sky Österreich*, C-283/11, EU:C:2013:28, 46.–48. punkts, kā arī 2016. gada 21. decembris, *AGET Iraklis*, C-201/15, EU:C:2016:972, 70. punkts un tajā minēta judikatūra). Valsts tiesai arī ir jāpārbauda, vai pienākums ik gadu koriģēt cenas atbilst Piekļuves direktīvas 8. panta 4. punktā noteiktajai samērīguma prasībai, ņemot vērā, ka šis pienākums ir nepieciešams iepriekšējā punktā minēto vispārējo interešu mērķu sasniegšanai.

(skat. 51., 53. un 55. punktu, un rezolutīvās daļas 2. punktu)

3. Direktīvas 2002/19 13. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja, pamatojoties uz šīs direktīvas 13. panta 1. punktu, operatoram ir uzlikts pienākums par cenu orientāciju uz izmaksām, šim operatoram var uzdot koriģēt savas cenas, pirms vai pēc tas ir uzsācis tās piemērot.

(skat. 63. punktu un rezolutīvās daļas 3. punktu)